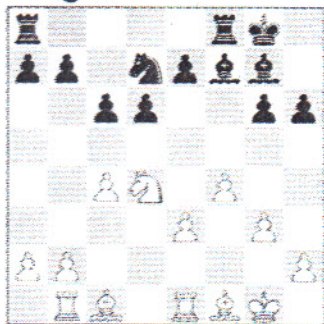

HET MAKEN VAN EEN PLAN

Op clubavonden van schaakverenigingen hoor je wel eens dat schakers moeite hebben met het bedenken van een goed plan na de openingsfase. Welnu, hier zullen we proberen uit te leggen hoe men een goed plan zou kunnen bedenken. Een goed plan komt je niet zomaar aanwaaien. Een goed plan is altijd het resultaat van bepaalde kenmerken in een stelling. Een belangrijk kenmerk wordt gevormd door de sterke en zwakke velden. De gaten in een pionnenstelling kunnen zowel een voordeel als een nadeel zijn. Denk bijvoorbeeld aan een zwart paard op veld d3, dat niet kan worden verjaagd door de c- en e-pion. Dit is voor zwart dan een sterk veld en een sterk paard en voor wit is dit een zwak veld. Ook de opstelling van de stukken, in actief of passief opzicht, is een kenmerk om voordeel of nadeel te krijgen. Tijdens een partij gaat het erom deze punten op te sporen en te gebruiken. Alleen op deze manier, behoudens een blunder, kan men een partij winnen. In de volgende partij be-

Diagram 1

staat het plan uit het aanvallen en verzwakken van een pionnenketen.

J. Bodelier - H. Moonen

1. d4, f5

De beginzet van de Hollandse opening

2. Pf3, g6 3. c4, Lg7 4. g3, d6 5. Lg2, Pf6 6. Pc3, 0-0 7. 0-0

Met deze zet is de zogenaamde Leningrader opstelling voltooid

7...De8 8. Te1

Betere voortzettingen bestaan uit 8. d5 enzovoort

8...Df7 9. Dd3

Een ongebruikelijke verdediging van de c-pion, beter is 9. b3, Pe4 10. Lb2, Pc6 enzovoort

9...Pe4!?

Na het planmatige pionverlies op e7 (10. Pe4; fe4: 11. De4; Dc4: 12. De7;) staat de witte dame ongelukkig in de zwarte stelling te kijken. Zwart kan i.p.v. het gespeelde 9...Pe4 ook voortzetten met 9...Pc6

10. Pg5

Hiermee manoeuvreert wit zich in een mindere stelling

10...Df6 11. Pge4:

Terug naar veld f3 betekent tempoverlies

11...fe4: 12. Pe4:

op 12. De4: volgt 12. ..., Dd4:

13. Dd5+, Kh8 en na dameruil kan men weer het plan uit de partij volgen

12...Dd4: 13. Dd4; Ld4: 14. e3?

Hierdoor wordt de loper op c1 ingesloten

14...Lg7 15. Pg5, c6 16. f4 h6 17.

Pf3, Le6 18. Lf1, Pd7 19. Pd4?

Na 19. Ld3 volgt 19...Pc5 20.

Lg6; Lc4: 21. Pd4, Ld3. Minder is 19. Ld3, Lf7 20. Ph4 en wit

krijgt weer wat kansen
19...Lf7 20. Tb1

ZIE DIAGRAM 1

Bij het bedenken van een plan neemt men natuurlijk bepaalde stellingskenmerken in zich. In deze partij ziet men bijvoorbeeld dat de zwarte lopers meer activiteit ontplooiën dan de witte tegenhangers, die binnen de eigen pionnenketen staan te niksen. Deze punten kunnen de leidraden zijn in het bedenken van een plan op welke manier men een stellingsvoordeel omzet in een meer tastbaar voordeel. In deze stelling is een centrumdoorbraak of een koningsaanval moeilijk te realiseren en blijft er alleen maar actie op de damevleugel over.

20...a5

De gedachte achter deze pionzet is als volgt:

A. Allereerst om 21. b4 te verhinderen waardoor wit zich zou kunnen bevrijden.

B. Het ondermijnen van de pionnenstelling op de witte damevleugel, bijvoorbeeld na afruil op veld b3 blijft wit een zwakke pion behouden.

C. Het openen van de a-lijn waarna de torens naar de tweede rij kunnen.

21. Ld2, a4 22. Lc3, Pb6

Gespeeld om de pion naar b3 te halen om hem vervolgens met de paard-manoeuvre Pb6-d7-c5 onder vuur te nemen

23. b3, Pd7 24. Lh3?

Foutief, omdat het zwarte paard nu met tempowinst naar c5 kan; beter was dan ook om

de loper naar g2 te halen om de gaten op en f3 te vullen
24...Pc5 25. Lf1,

ZIE DIAGRAM 2

26. Lb2,

27. Pb

Ta2: 2

Lg7; Kg7

Le2, Te2: 30

Te2; Pc3 31. T

Pe2;+ 32. Te2; Lc

Met winst voor zwart
(Tekst met dank aan H. Moonen)

• Tussen kerst en nieuwjaar in Cadier en Keer het Limburgse jeugdkampioenschap plaats. Simenon, lid van de vereniging DJC (Stein) en Voerendaal, bood de voor de zevende keer een Limburgse jeugdtitel. De concurrent zat hem op de hielen. Maar uiteindelijk was hij toch weer de beste. De kampioenen in de diverse categorieën: Jozef Simenon (A-categorie), Egbert Clevers en Marina Vliembergen (gedeeld kampioen in de B-categorie), Rocco la Scola (C), Tristan Hunen (D), Diana Lemans (E/F), Martijn Bemmel (G/H).

Diagram 2

STERK SPEL TIJDENS LK JEUGD

Tussen kerst en nieuwjaar vonden in Cadier en Keer de Limburgse kampioenschappen voor de jeugd plaats. Hier volgen enkele mooie fragmenten.
Oscar Freriks - Rocco la Serpe

ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 21. Kb1?

Gek genoeg had de koning juist naar het centrum (d1) moeten gaan, waarna wit zelfs iets beter staat.

21...Txc3!! 22. bxc3
22. Txc3 Pxe2
22... Db6+ 23. Ka1??

Ook na 23. Kc1 loopt wit langzaam maar zeker geforceerd een matveld in 23... La3+ 24. Kd1 Db1+ 25. Kd2 Dxa2+ 26. Ke3 Dxe2+ 27. Kxd4 Td8+ 23... Pc2# (0-1)

Joep Nabuurs - Dries Zimmermann

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 14. g5

14...b4 15. Pb1, Pfd7 16. g6, Pf6

17. h6! , hxg6 18. hxg7, Tfc8
Nu kan wit het met een leuke combinatie afmaken.

19. Pf5!
Dreigt Th8 mat.
19...exf5 20. Lxb6

Hier gaf Dries op. Zijn dame staat aangevallen en bovendien dreigt er 21. Th8+, Kxg7. 22. Dh6 mat.
(1-0)

Mart Nabuurs - Roland van Vliembergen

ZIE DIAGRAM 3, de stelling na 19...c6

20. La6 b6 21. b4 Lc8 22. bxa5 bxc5 23. Lxc8 c4 24. Dc3 Kxc8 25. a6 Ph7 26. Pf3 Dc7 27. Kd2 Db6 28. Thh1 Dxa6?! 29. Tb1 Kc7

Hierna is het al voorbij. Wellicht dat zwart van pion a6 af moet blijven. Hij staat nu wel twee pionnen voor, maar wit heeft ruim voldoende compensatie.

30. Db4! The8 31. g4 Db6??
De stelling is al verloren, maar nu wint wit de dame:

32. Da4! Tb8 33. Txb6 axb6 34. gxh5 c5 35. hxg6 cxd4 36. Pxd4
(1-0)

• Voor mensen van vijftig jaar en ouder vindt zaterdag in Hoensbroek het jaarlijkse Abraham/Sara-toernooi plaats. Ook huis-schakers kunnen meedoen. Er wordt geschaakt in hotel Amicitia aan de Markt in Hoensbroek. Aanvang: 10.30 uur. Speeltempo: 1 uur per persoon per partij. Aanmelden kan bij Ralph Starmans, telefoon 06-15610556 of op de dag zelf tot 10.15 uur aan de zaal.

• In Horst vindt zaterdag het Open Noord-Limburgs kampioenschap snelschaken plaats. Men schaakt in zalencentrum 't Oostenriekske, Noordsingel 75, Horst. Aanvang 10.30 uur. Bedenktijd: 7 minuten per persoon per partij. In-

schrijven kan op telefoonnummers 07-3983092, 077-3985119, 077-3988053 of op de dag zelf tot 10.15 uur aan zaal.

Joep Nabuurs foto Peter Smit

Diagram 1

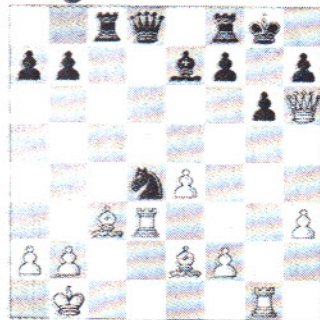

Diagram 2

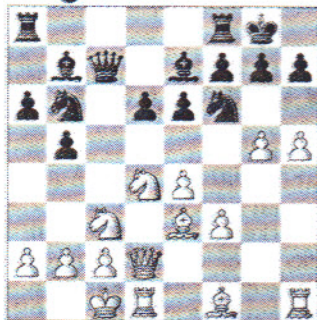
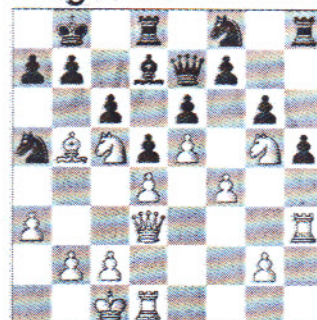

Diagram 3

Mart Nabuurs foto Peter Smit

ANAND FAVORIET

Viswanathan Anand (India) is de speler met de hoogste rating in het Corus Chess Tournament in Wijk aan Zee dat op 14 januari is begonnen en nog tot en met 30 januari duurt. Anand is derhalve dus de favoriet. Anand is in topvorm en begint op de wereldranglijst steeds dichterbij de nummer één, Kasparov, te komen. Als Anand zo doorgaat, zal het niet meer lang duren eer hij Kasparov voorbijstreeft en er een einde komt aan de 'regeringsperiode' van Kasparov die nu al twintig jaar duurt.

Voor zijn club uit Baden-Baden won Anand onlangs op prachtige wijze van de Roemeen Nisipeanu.

Anand (2781) - Nisipeanu (2687)
 1.e4 e5 2.Pf3 d6 3.d4 exd4 4.Pxd4 Pf6 5.f3 Le7 6.c4 0-0 7.Pc3 c6 8.Le3 Te8 9.Dd2 d5 10.cxd5 cxd5 11.Lb5! Ld7 12.e5 Lxb5 13.Pdxb5 a6 14.Pd4 Pfd7 15.f4 Pb6 16.b3 P8d7 17.0-0 Tc8 18.Pf5 Lb4 19.Ld4 Pc5 20.De3 Tc6 21.Tac1 Dc8?

ZIE DIAGRAM 1

22.Pxg7! Kxg7 23.f5
 Zwart heeft nu eigenlijk niet veel meer te willen. Je kunt je afvragen of hier nog wel een goede verdediging bestaat. Na bijvoorbeeld 23...Kf8 is 24.e6 Te7 25.De5 beslissend. En na 23...Tg8 volgt 24.e6+ Kf8 25.Dh6+ Ke8 26.exf7+ Kxf7 27.Dxh7+ Kf8 28.f6 De6 29.f7 en wit wint.
 23...h6 24.e6+ Kh7 25.De5 Tg8 26.exf7 Tg5 27.De7! Zwart geeft op.
 (1-0)

• De volgende partij komt uit een heel andere hoek: de interne competitie van schaakvereniging Geleen.
 Sjef Gerits - Frans Hanssen

ZIE DIAGRAM 2

25...Tc3?
 (Zwart had wellicht beter kunnen ingaan op 25...Lxd5! 26.Dh8+ Ke7 27.Dxc8 en er ontstaat dan na 27...Lxf3 een onduidelijke situatie)
 26.dxe6 fxe6 27.Lg6! Ke7 28.Lf5! Txf3 29.Txe6+ Dxe6 30.Lxe6 Kxe6 31.Te1+ Kf6 32.gxf3 Lxf3+ 33.Kg1 Le5?
 (een fout in een waarschijnlijk toch al verloren stelling)
 34.Dg8 Ld5
 en hier ging zwart door de vlag. De stelling is nu duidelijk verloren. Er kan bijvoorbeeld volgen 35.De8 Te7 36.Dd8 met de dodelijke dreiging Txe5. (1-0)

• Hans Ouwersloot van de Maastrichtse vereniging MSV-VSM nam

voor aanvang van dit seizoen deel aan een rapidtoernooi van zijn oude vereniging Messemaker 1847 uit Gouda. Hij deed mee in de B-groep voor spelers met een rating tot 2000. Voor hem aantrekkelijk, gezien zijn rating van 1933. Zijn leukste potje van de dag was de volgende overwinning:

Hans Ouwersloot - P. Ouwelse

ZIE DIAGRAM 3

13.a4! Le6 14. Lb5! axb5 15.axb5 Txa1 16.Txa1 Dxc2 17.Ta8+ (Zwart kan nu al niet meer vermijden dat hij mat gaat)
 17...Lc8 18.Txc8+ Kd7 19. Dxf7+ en zwart geeft op, want hij loopt binnen enkele zetten mat (1-0).

• De Maastrichtse schaakvereniging MSV-VSM organiseert zondag een jeugdtoernooi in 'Amyrshoof', Severenplein 27, Maastricht-Amby. inlichtingen: Jo Hermans, telefoon 043-3261804.

• Vrijdag van 17.00-23.00 uur wordt in het bedrijfsrestaurant van DSM in Sittard het tweede ODS-toernooi gehouden. De spelers ODS staan voor Ontspanning Dinsdag Sport. Dit toernooi is toegankelijk voor medewerkers, (vervroegd) gepensioneerden van DSM BIC, EdeA, Railion, Maecon en FSI. Ook gezinsleden van deze mensen kunnen meedoen.

Het toernooi wordt georganiseerd in samenwerking met de Sittardse vereniging GESS. De organisatie wordt verzorgd door Jan Koks en Bert Maessen, beiden als extraatje een zeer sterk bezet invitatiegroep. Deze groep was gevormd door vier Limburgse spelers: Gaston Dörenberg (SV Brunssum), Patrick Driessens (Voerendaal), Martijn Dambach (SV Blerick) en Jack Renet (SV GESS Sittard). Ze werden allen één of meerdere keren kampioen van Limburg.

Diagram 1

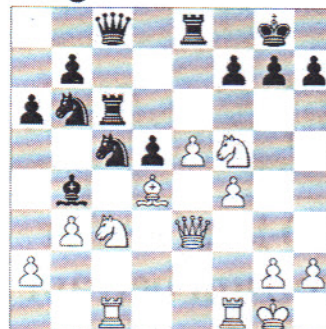

Diagram 2

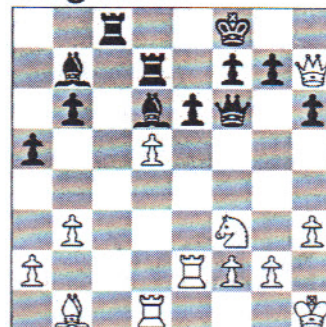
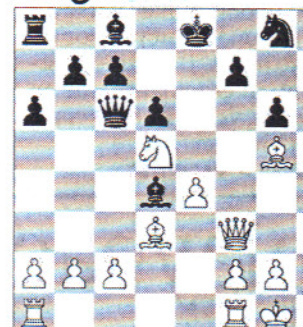

Diagram 3

ROB BRUNIA OVERLEDEN

Rob Brunia, een van Nederlands beste schaaktrainers, is op 9 januari plotseling overleden ten gevolge van een hersenbloeding. Hij werd 57 jaar. Hij is in besloten kring gecremeerd. De schaakwereld heeft hem herdacht op 20 januari. In Delft werd een herdenkingsdag gehouden. Een kleine honderd mensen waren aanwezig. Vrijwel elke schaker kende Brunia als de helft van het duo Brunia-Van Wijgerden. Zij ontwikkelden de beroemde stappenmethode. Deze methode wordt in heel Nederland gebruikt om te leren schaken. Het is een fantastische manier om het schaken goed onder de knie te krijgen. Rob Brunia heeft bovendien als trainer talloze talenten in Nederland naar een hoog niveau gebracht. Als hij bij jeugdtoernooien aanwezig was om partijen te analyseren en uitleg te geven, hingen de kinderen aan zijn lippen. Veel terugkerende thema's bij zijn trainingen waren samenwerking van de stukken, ontwikkeling, activiteit en het voorui-

trekenen. Een bekende oefening was het onthouden van stellingen. Rob Brunia wees een stelling aan op een stencil, waarna je een halve minuut had om hem te onthouden, en na een minuut (die hij meestal gebruikte om een verhaal te vertellen) moest je de stelling dan weer opzetten. Na drie stellingen berekende hij dan uit zijn hoofd wat je scorepercentage was.

- De eerder al uitgestelde match tussen Kasparov (nummer één van de wereldranglijst) en Kasimdzhanov (FIDE-kampioen) is van de baan. De winnaar van deze match zou tegen Kramnik spelen en de wereld zou dan eindelijk weer een door iedereen erkende wereldkampioen hebben. Helaas is de match nu definitief van de baan. Kasparov is het beu dat het zo lang duurt eer hij duidelijkheid heeft over het doorgaan van de match.

- Tot slot enkele mooie momenten uit de grootmeestergroep C van het Corus-toernooi dat mo-

Het elfjarige Indiase talent Parimarjan Negi versloeg Tea Lanchava.

Negi - Lanchava
ZIE DIAGRAM 2
26.Pxf7 Txf7 27.Lxf7+
Kf8 28.Ld5 (1-0)

menteel loopt in Wijk aan Zee. ZIE DIAGRAM 1
Jonkman - Pliester
16.Pxf7 Kxf7 17.Lxf6 Kxf6
Wit heeft een stuk geofferd om een mooie aanval te krijgen.
18.The1 Te8 19.Df3+ Kg6
20.Txe6+ (1-0)
En het is al afgelopen, want zwart loopt mat. Op 20...Txe6 is het meteen mat door 21.Df5# en na 20...Kh7 speelt wit eveneens 21.Df5 en ook dan gaat zwart mat, al duurt het dan wel minstens tien zetten.

Parimarjan Negi (11) is de jongste deelnemer in grootmeestergroep C van het Corus-toernooi.

foto Frank Clevers

Diagram 1

Diagram 2

Rob Brunia, zoals de schaakwereld hem heeft gekend: bezig met jeugdspelers